

απόψεις

Η προσέλκυση πλούτου φυσικών προσώπων, αναγκαιότητα για τη χώρα;

Με τον πρόσφατο φορολογικό νόμο¹, η Κυβέρνηση θεσμοθέτησε φορολογικό κίνητρο για την προσέλκυση φυσικών προσώπων με υψηλό πλούτο (εισοδήμα- περιουσία) που είναι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής. Ο μηχανισμός του κινήτρου αυτού είναι αρκετά απλός και μπορεί να καταστεί εξαιρετικά ελκυστικός. Καθώς, στο φυσικό πρόσωπο παρέχεται η δυνατότητα να μεταφέρει τη φορολογική του κατοικία στην Ελλάδα και να καταβάλει για τα τυχόν ημεδαπά του εισοδήματα φόρο κατά τις γενικές προβλέψεις του ελληνικού νόμου (Κ.Φ.Ε.) και για τα αλλοδαπά του εισοδήματα φόρο εισοδήματος κατ' αποκοπή και ίσο με 100.000 ευρώ ανά έτος.

Το μέτρο αυτό είναι το πρώτο που επιτέλους θεσμοθετείται, προκειμένου η χώρα με εξωστρεφή τρόπο να στοχεύσει στην προσέλκυση διεθνούς κεφαλαίου που κατέχεται από ιδιώτες και το οποίο δεν χρησιμοποιείται για επιχειρηματική δραστηριότητα. Πέρα από τα σύνορά μας, υφίσταται μεγάλος όγκος ελληνικών και αλλοδαπών περιουσιών που επενδύεται με παθητικό τρόπο και οι οποίες διακρατούνται από μια γενιά για να παραδοθούν ως κουμπαράς στην επόμενη.

Με την ελευθερία κίνησης κεφαλαίων, την εξαφάνιση των συναλλαγματικών περιορισμών και τη διάκριση των ανεπτυγμένων και αναπτυσσόμενων οικονομιών σε αυτές που περιλαμβάνουν στις δομές τους μεταποιητικές και άλλου είδους παραγωγικές δραστηριότητες και αυτές που επιθυμούν να προσελκύσουν το αποτέλεσμα - πλούτο που παράγεται στις πρώτες, η παροχή φορολογικού κινήτρου για τη διαχείριση των σωρευμένων περιουσιών συνιστά μηχανισμό που αναπτύσσεται με ανταγωνιστικό τρόπο ανάμεσα σε πολλά κράτη τα τελευταία έτη.

Έχοντας προνομιακή θέση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παράλληλα ως το ακραίο ανατολικό της όριο πάνω στη Μεσόγειο, η Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει κέντρο προσέλκυσης των κεφαλαίων αυτών. Η θεσμοθέτηση, λοιπόν, καθεστώτος φό-

¹ Άρθρο 2 Ν.4646/2019 (ΦΕΚ 291 Α'/12.12.2019, ΔΦΝ 2019, σελ. 1219).

απόψεις

ρου επιβαλλόμενου κατ' αποκοπή σε αλλοδαπά εισοδήματα και ο συνδυασμός αυτού του καθεστώτος και με τη δυνατότητα χορήγησης «χρυσής βίζας» συνιστά ένα πρώτο βήμα.

Μήπως, όμως, ήρθε η ώρα να σκεφτούμε και τα «επόμενα» βήματα προσέλκυσης των κεφαλαίων αυτών;

Τα φυσικά πρόσωπα που διακρατούν και επενδύουν τα κεφάλαιά τους με παθητικό τρόπο (μετρητά, συμμετοχές, κινητές αξίες, δευτερογενή προϊόντα, ομόλογα, υβριδικά προϊόντα κ.ά.), χωρίς ανάληψη επιχειρηματικής δραστηριότητας ούτε και ευθύνης, χρησιμοποιούν πλέον και σε μεγάλο βαθμό οργανωμένες δομές, μέσω των οποίων παρακολουθούν την τοποθέτηση και απόδοση των κεφαλαίων τους. Εκτός από τους παραδοσιακούς τρόπους κατάρτισης συμβάσεων διαχείρισης με εξειδικευμένες δομές (ιδίως, private banking, αμοιβαία κεφάλαια, επενδυτικά ασφαλιστικά προγράμματα κ.ο.κ.), υπάρχουν και αρκετά εργαλεία που αφενός δημιουργούν μια πιο οργανωμένη διάρθρωση τοποθέτησης και παρακολούθησης του κεφαλαίου και αφετέρου δημιουργούν μια απόσταση ανάμεσα στον φορέα της περιουσίας και στον επενδυτικό μηχανισμό. Έτσι διασφαλίζεται η επαγγελματική διαχείριση των κεφαλαίων αυτών καθώς και η προστασία των προσωπικών δεδομένων του φορέα τους.

Το ενδιαφέρον στοιχείο των δομών αυτών είναι ότι μπορούν να θεσμοθετηθούν και να λειτουργήσουν και σε περιβάλλον ηπειρωτικού δικαίου, όπως και το ελληνικό. Έτσι, οι δομές αυτές διατηρούν τα πλεονεκτήματα των εμπιστευμάτων (trusts κατά το common law). Με περαιτέρω συνέπεια, με τη χρησιμοποίησή τους να εξασφαλίζεται ο διαχωρισμός του τελικού δικαιούχου από την περιουσία του με την εμφάνιση προς τους τρίτους άλλου προσώπου ως «κυρίου»-διαχειριστή αυτής και παράλληλα να ασφαλίζεται η διαχείριση της περιουσίας αυτής με δομημένο και επαγγελματικά εξειδικευμένο τρόπο. Οι δομές αυτές, με τις οποίες θα ασχοληθούμε και σε επόμενες «Απόψεις», μπορούν να εξασφαλίσουν συνθήκες διαφάνειας ως προς τον φορέα της περιουσίας και ταυτόχρονα μπορούν να συνδυασθούν με την παροχή φορολογικών κινήτρων για την με ειδικό τρόπο φορολόγηση των περιουσιακών αποδόσεων. Ένας ευέλικτος, λοιπόν, τρόπος θεσμοθέτησης των δομών αυτών με την παροχή φορολογικών κινήτρων θα εξασφάλιζε φορολογική διαφάνεια και ταυτόχρονα θα καθιστούσε τη χώρα ελκυστικό τόπο συγκέντρωσης κεφαλαίων μεγάλου πλούτου.

Θα επανέλθουμε...

Ασπασία Μάλλiou